

2022 MART AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	5
1) Dış Ticaret.....	5
2) Enflasyon ve Fiyatlar.....	8
3) İşgücü Piyasası.....	11
4) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi.....	13
5) Güven Endeksleri.....	15
6) Bütçe İstatistikleri.....	17
7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri.....	18
8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	20
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	21
1) Dış Ticaret.....	21
2) Yatırım Teşvikleri.....	24
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	26
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	27
5) Konut Satış İstatistikleri.....	28
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	29
7) Bankacılık İstatistikleri.....	30

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2022 yılı Mart ayında meydana gelen önemli küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

28 Şubat – 4 Mart 1. Hafta:

- Euro Bölgesi İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Şubat ayında 58,2'ye aşağı yönlü revize edildi. Beklentiler, 58,4 olması yönündeydi.
- Euro Bölgesi Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Şubat ayında 55,5'e revize edildi. Beklenti 55,8 seviyesinde gerçekleşmesi yönündeydi.
- Euro Bölgesi Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Şubat ayında yıllık bazda %5,8, aylık bazda %0,9 arttı.
- Euro Bölgesi Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), Şubat ayında yıllık %30,6 yükselişle rekor tazeledi. Endeks aylık bazda ise %5,2 arttı.
- Euro Bölgesi işsizlik oranı Ocak ayında %6,8 düzeyine gerileyerek 1998 yılı bazlı serinin en düşük seviyesinde gerçekleşti.
- ABD ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Şubat ayında 58,6 değerini alarak piyasa beklentileri olan 58 seviyesinin biraz üzerinde gerçekleşti.
- ABD Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Şubat ayında 56,5'e aşağı yönlü revize edildi.
- ABD işsizlik oranı Şubat ayında %3,8 seviyesine gerileyerek Mart 2021'den bu yana en düşük değerini aldı.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 215 bin kişiye geriledi. Piyasa beklentileri 226 bin kişi olması yönündeydi.

7 – 11 Mart 2. Hafta:

- Avrupa Merkez Bankası (ECB) gerçekleştirdiği Para Politikası Toplantısı'nda %0 seviyesinde bulunan politika faizinde değişikliğe gitmedi.
- Euro Bölgesi Sentix endeksi, Mart ayında -7,0 değerini alarak Kasım 2020'den bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti.
- Euro Bölgesi dış ticaret açığı, Aralık ayında 4,6 milyar € oldu.
- Mart ayında ABD Michigan tüketici hissiyatı 59,7, Michigan tüketici beklentileri ise 54,4 seviyesinde açıklandı.
- ABD Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Şubat ayında yıllık %7,9, aylık %0,8 arttı. Endeksin yıllık artışı Ocak 1982'den bu yana en yüksek değerini aldı.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 227 bin kişiye yükseldi. Piyasa beklentileri 217 bin kişi olması yönündeydi.

14 – 18 Mart 3. Hafta:

- Euro Bölgesi sanayi üretimi, Ocak ayında yıllık bazda %1,3 azalırken, aylık bazda değişim göstermedi.
- Euro Bölgesi ZEW ekonomik hissiyatı, Mart ayında -38,7 olarak açıklandı. Piyasa beklentisi 10,3 olması yönündeydi.
- Euro Bölgesi Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Şubat ayında yıllık bazda %5,9, aylık bazda %0,9 arttı.
- ABD Merkez Bankası (FED), politika faizini 25 baz puan artırdı. Böylelikle FED Kasım 2018'den bu yana ilk kez faiz artışı kararı verdi.
- ABD sanayi üretimi, Şubat ayında bir önceki yıla kıyasla %7,45, bir önceki aya kıyasla ise %0,5 yükseldi.
- ABD Üretici Fiyat Endeksi, Şubat ayında bir önceki aya kıyasla %0,8, bir önceki yılın aynı ayına göre %10 arttı. ÜFE'deki artışta en büyük katkının enerji fiyatlarından geldiği belirtildi.
- ABD'de perakende satışlar Şubat ayında aylık bazda %0,3 ile beklentilerin altında artış kaydetti.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 214 bin kişiye yükseldi. Piyasa beklentileri 220 bin kişi olması yönündeydi.

21 – 25 Mart 4. Hafta:

- Euro Bölgesi İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Mart ayında beklentilerin (56) üzerinde değer alarak 57 oldu. Endeks, Şubat ayında 58,2 düzeyinde gerçekleşmişti.
- Euro Bölgesi Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Mart ayında 54,8'e gerilerken piyasa beklentilerinin biraz üzerinde değer aldı.
- ABD Michigan Tüketici Hissiyatı, Mart ayında aşağı yönlü revize edilerek 59,4 oldu. Mart ayına ait öncü veri 59,7 olarak açıklanmıştı.
- ABD Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Mart ayında 58,9 ile beklentilerin üzerinde değer aldı. Endeks, Ağustos 2021'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti.
- ABD'de yeni konut satışları Şubat ayında bir önceki aya kıyasla %2 azaldı.
- ABD'de bekleyen konut satışları Şubat ayında bir önceki aya kıyasla %4,1 azalışla Mayıs 2020'den bu yana en düşük seviyesine geriledi.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 187 bin kişiye gerileyerek 1969 yılından beri en düşük seviyesinde gerçekleşti. Piyasa beklentileri 212 bin kişi olması yönündeydi.

28 Mart – 1 Nisan 5. Hafta:

- Euro Bölgesi Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Mart ayında yıllık bazda %7,5, aylık bazda %2,5 arttı. Endeks, Mart ayında tüm zamanların zirvesine yükseldi.
- Euro Bölgesi Ekonomik Güven Endeksi, Mart ayında 108,5'e gerileyerek bir yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti.
- Euro Bölgesi İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Mart ayında 56,5 olarak 14 ayın en düşük seviyesine geriledi. Beklenti 57 olması yönündeydi.
- ABD'de Tüketici Güven Endeksi, Mart ayında geçen aya kıyasla 1,5 puan artışla 107,2 seviyesine yükselerek piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti.
- ABD'de ticaret açığı, Şubat ayında 106,6 milyar \$'a geriledi. Değer, Ocak 2022'den sonra ikinci en yüksek seviye olarak kayda geçti.
- ABD'de ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Mart ayında 57,1 seviyesinde gerçekleşirken Ekim 2020'den itibaren en düşük seviyesine gerilemiş oldu.
- ABD'de inşaat harcamaları, Şubat ayında bir önceki aya göre %0,5 artışla 1,7 trilyon \$ oldu. Piyasa beklentileri %1 artış olması yönündeydi.
- ABD'de tarım dışı istihdam, Mart ayında 431 bin kişi arttı. İşsizlik oranı yüzde 3,6'ya geriledi. İşgücüne katılım oranı ise %62,4'e yükseldi.
- ABD'de açık iş sayısı, Şubat ayında bir önceki aya kıyasla 17 bin azalarak 11 milyon 266 bine geriledi. Piyasa beklentileri açık iş sayısının 11 milyon olması yönündeydi.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 202 bin kişiye yükseldi. Piyasa beklentileri 197 bin kişi olması yönündeydi.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Dış Ticaret

2022 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, %19,8 oranında artarak 22 milyar 708 milyon dolar,
- İthalat, %31,0 oranında artarak 30 milyar 948 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %26 oranında artarak 53 milyar 656 milyon dolar,

2022 yılı Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

- İhracat, %20,8 oranında artarak 60 milyar 288 milyon dolar,
- İthalat, %42,1 oranında artarak 86 milyar 681 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %32,5 oranında artarak 146 milyar 969 milyon dolar,

2022 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre;

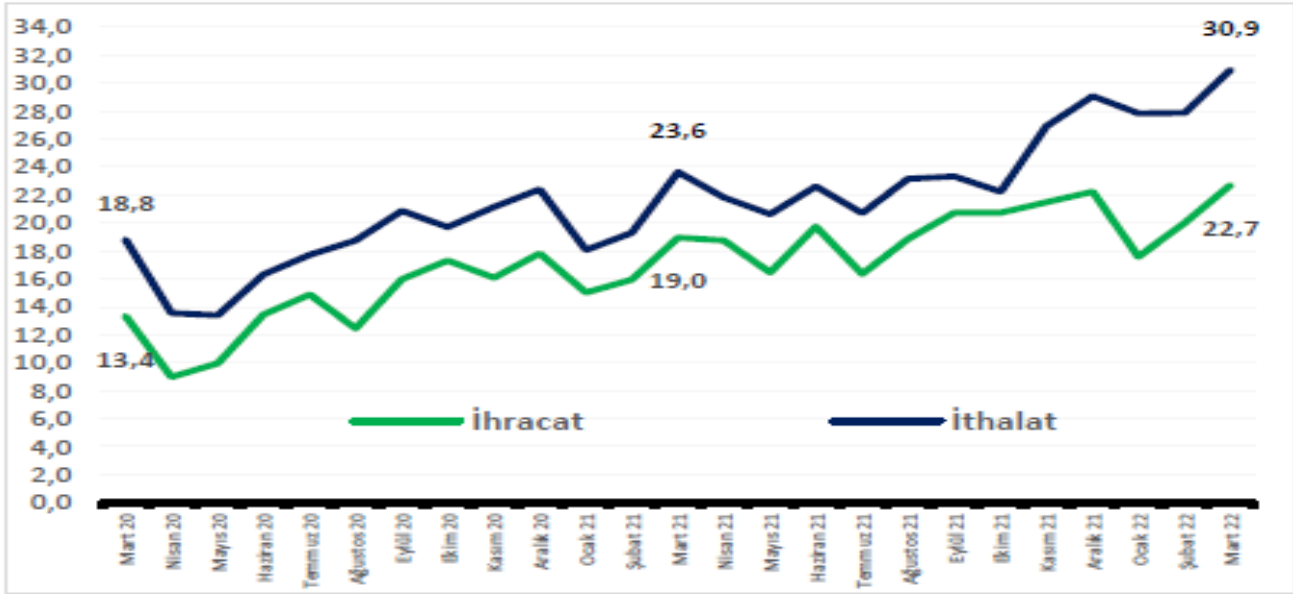
- İhracatın ithalatı karşılama oranı 6,9 puan azalarak %73,4 olarak gerçekleşti.
- Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 4,5 puan artarak %95 olarak gerçekleşti.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. Oran (%)
Mart	2021	18.957	23.622	42.579	-4.665	80,3
	2022	22.708	30.948	53.656	-8.240	73,4
	Değişim (%)	19,8	31,0	26,0	76,7	.
Ocak-Mart	2021	49.913	60.987	110.900	-11.073	81,8
	2022	60.288	86.681	146.969	-26.393	69,6
	Değişim (%)	20,8	42,1	32,5	138,4	.

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Şekil 1: Aylara Göre Dış Ticaret (Milyar Dolar)

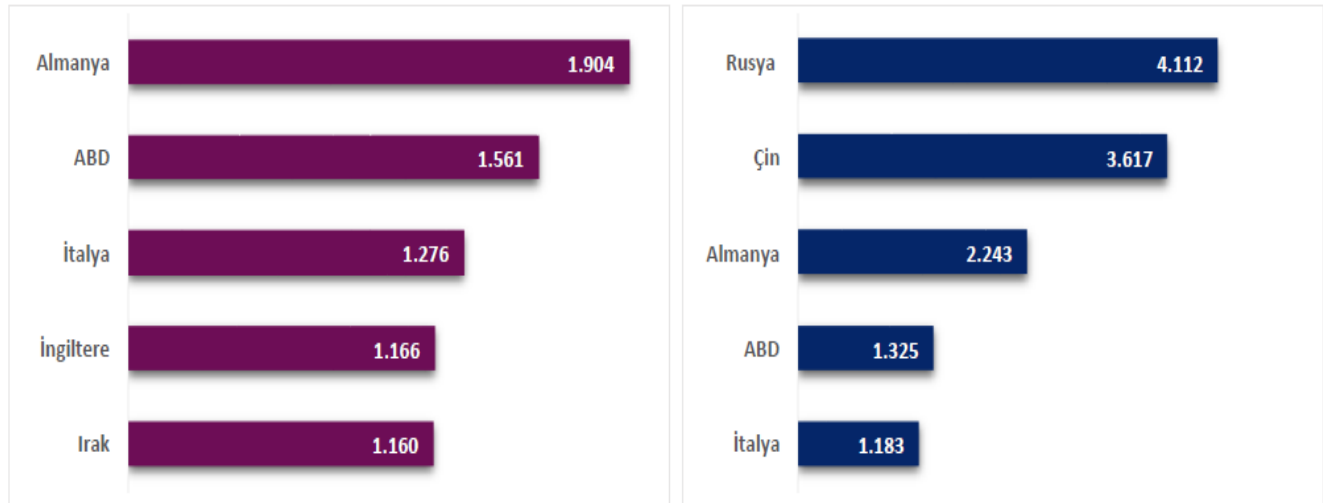

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Mart ayında en fazla ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Almanya %13,7 oranında artışla 1 milyar 904 milyon dolar, ABD %25,6 oranında artışla 1 milyar 561 milyon dolar ve İtalya %30,5 oranında artışla 1 milyar 276 milyon dolar oldu. İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı % 49,4 oldu.

Mart ayında en fazla ithalat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Rusya %62,1 oranında artışla 4 milyar 112 milyon dolar, Çin %28,7 oranında artışla 3 milyar 617 milyon dolar ve Almanya %0,5 oranında artışla 2 milyar 243 milyon dolar oldu. İthalatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ithalat içerisindeki payı % 52,4 oldu.

Şekil 2: İhracat (Soldaki Grafik) ve İthalat (Sağdaki Grafik) Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar)

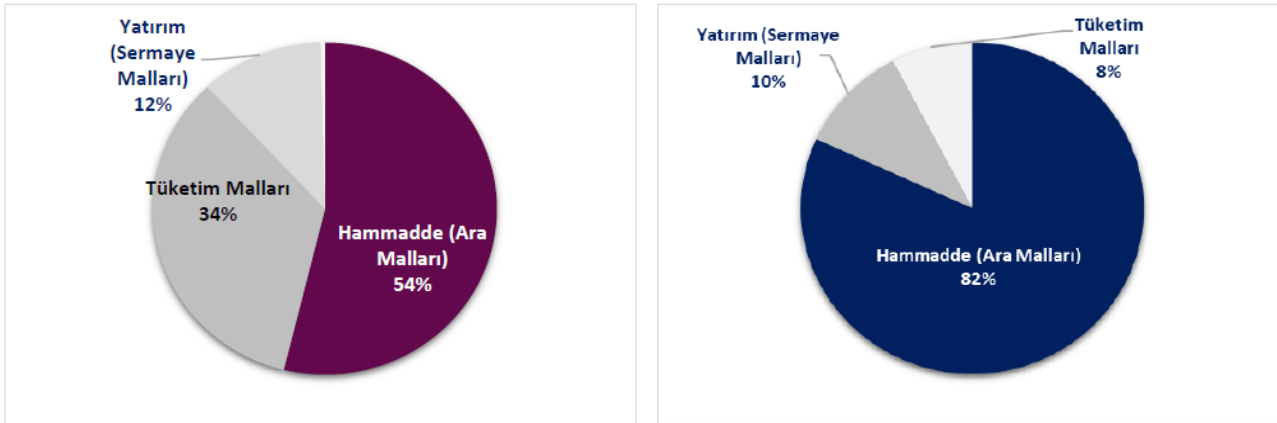

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ihracat "Hammadde (Ara malları)" %32,3 oranında artışla 12 milyar 233 milyon dolar grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim Malları" %6,2 oranında artışla 7 milyar 761 milyon dolar ve "Yatırım (Sermaye) Malları" %14,6 oranında artışla 2 milyar 615 milyon dolar grupları takip etti.

Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların(BEC) sınıflamasına göre, en çok ithalat "Hammadde (Ara malları)" %43,3 oranında artışla 25 milyar 329 milyon dolar grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Yatırım (Sermaye) Malları" %6,3 oranında azalışla 3 milyar 252 milyon dolar ve "Tüketim Malları" %3,5 oranında azalışla 2 milyar 354 milyon dolar grupları takip etti.

Şekil 3: BEC Sınıflamasına Göre İhracat (Soldaki Grafik) ve İthalat (Sağdaki Grafik) (%)

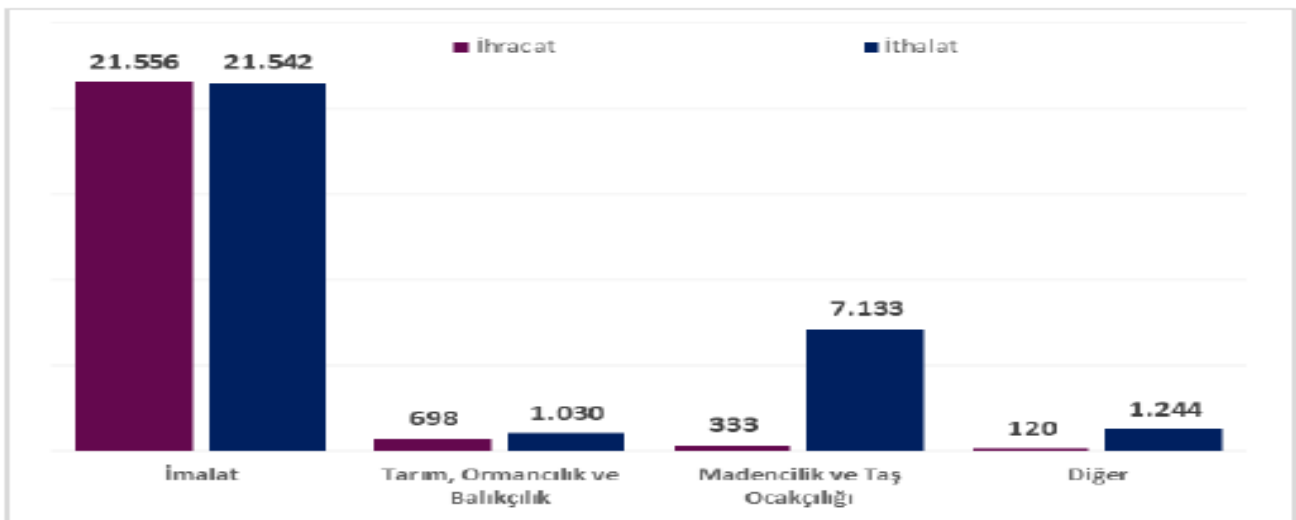

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Mart ayında sektörlere göre ihracatın payı sırasıyla; İmalat Sanayi %94,9 (21 milyar 556 milyon dolar), Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %3,1 (698 milyon dolar), Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %1,5 (333 milyon dolar) oldu.

Mart ayında sektörlere göre ithalatın payı sırasıyla; İmalat Sanayi %69,6 (21 milyar 542 milyon dolar), Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %23 (7 milyar 133 milyon dolar), Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %3,3 (1 milyar 30 milyon dolar) oldu.

Şekil 4: Sektörlere Göre Dış Ticaret (Milyon Dolar)(ISIC Rev4)

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2) Enflasyon ve Fiyatlar

TÜFE'de (2003=100) 2022 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %5,46, bir önceki yılın Aralık ayına göre %22,81, bir önceki yılın aynı ayına göre %61,14 ve on iki aylık ortalamalara göre %29,88 artış gerçekleşti.

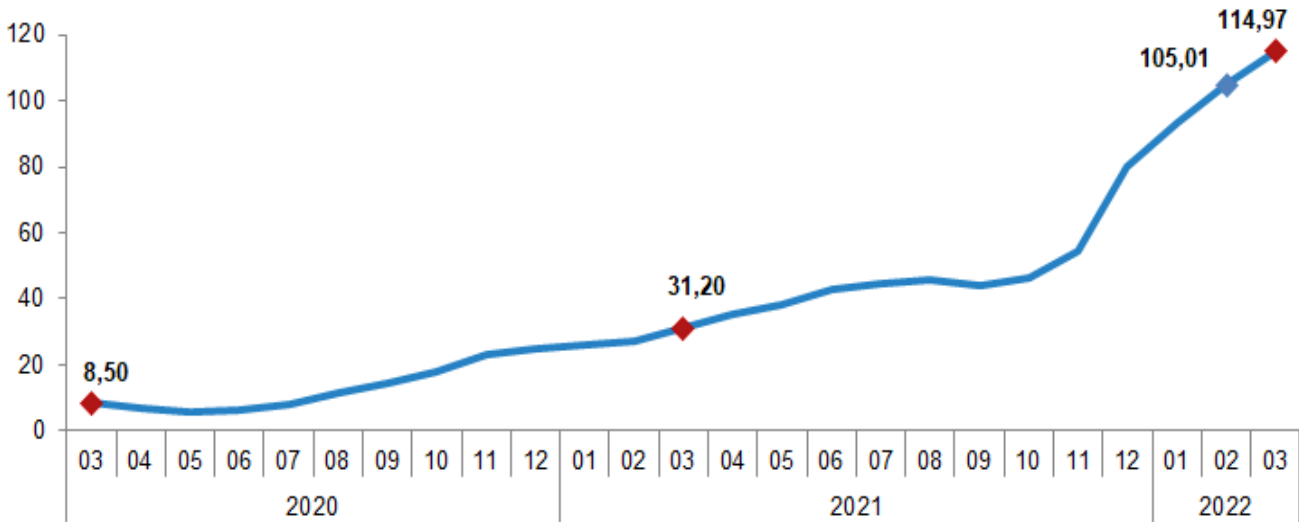
Şekil 5: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE (2003=100) 2022 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %9,19, bir önceki yılın Aralık ayına göre %29,31, bir önceki yılın aynı ayına göre %114,97 ve on iki aylık ortalamalara göre %64,30 artış gerçekleşti.

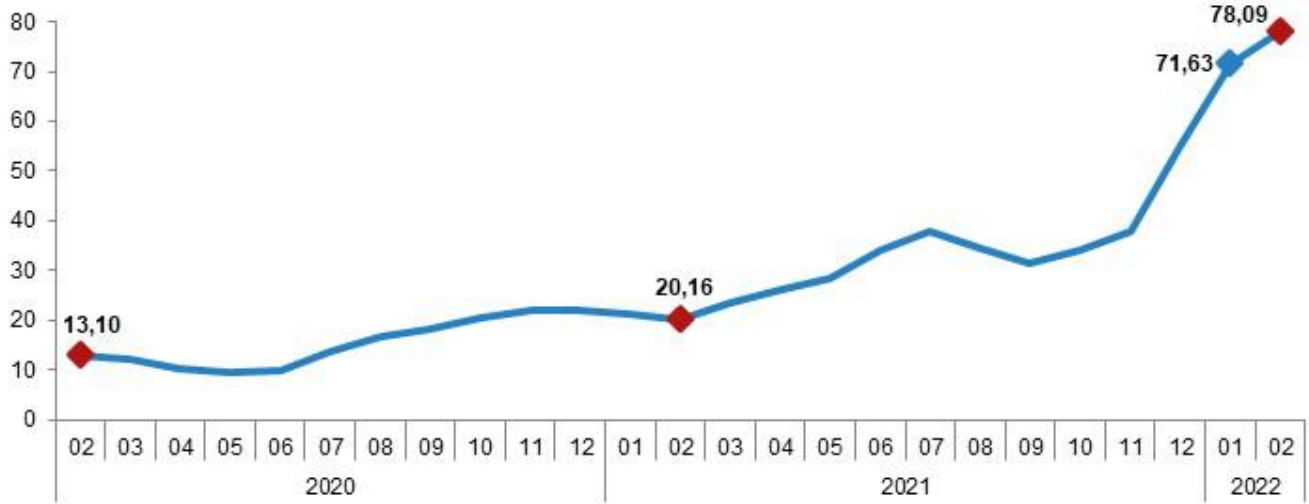
Şekil 6: Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Hizmet-ÜFE (2017=100) 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %3,78, bir önceki yılın Aralık ayına göre %17,36, bir önceki yılın aynı ayına göre %78,09 ve on iki aylık ortalamalara göre %41,85 artış gösterdi.

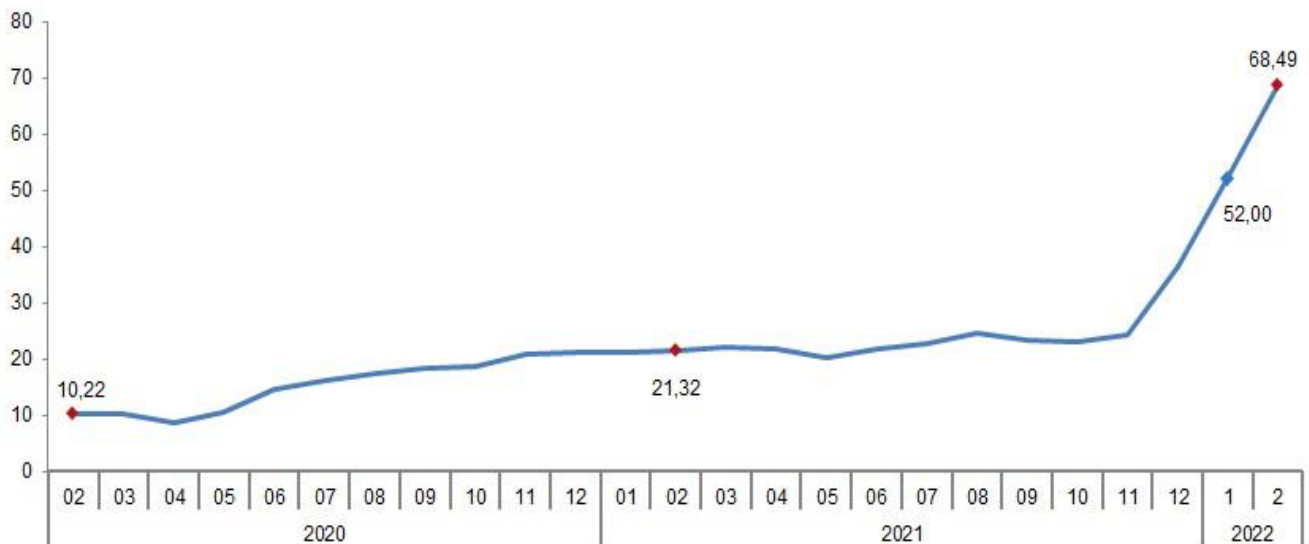
Şekil 7: Hizmet-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %13,74, bir önceki yılın Aralık ayına göre %30,61, bir önceki yılın aynı ayına göre %68,49 ve on iki aylık ortalamalara göre %30,88 artış gerçekleşti.

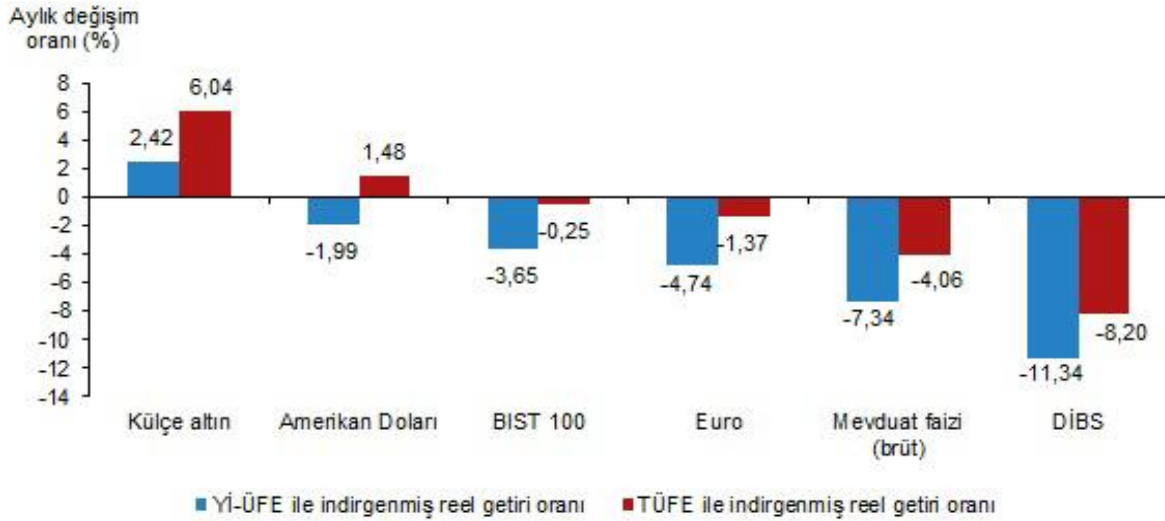
Şekil 8: Tarım-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

2022 yılı Mart ayında Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Amerikan doları %1,99, BIST 100 endeksi %3,65, Euro %4,74, mevduat faizi (brüt) %7,34 ve Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %11,34 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde yatırım araçlarından Amerikan doları %1,48 oranında kazandırırken, BIST 100 endeksi %0,25, Euro %1,37, mevduat faizi (brüt) %4,06 ve DİBS %8,20 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

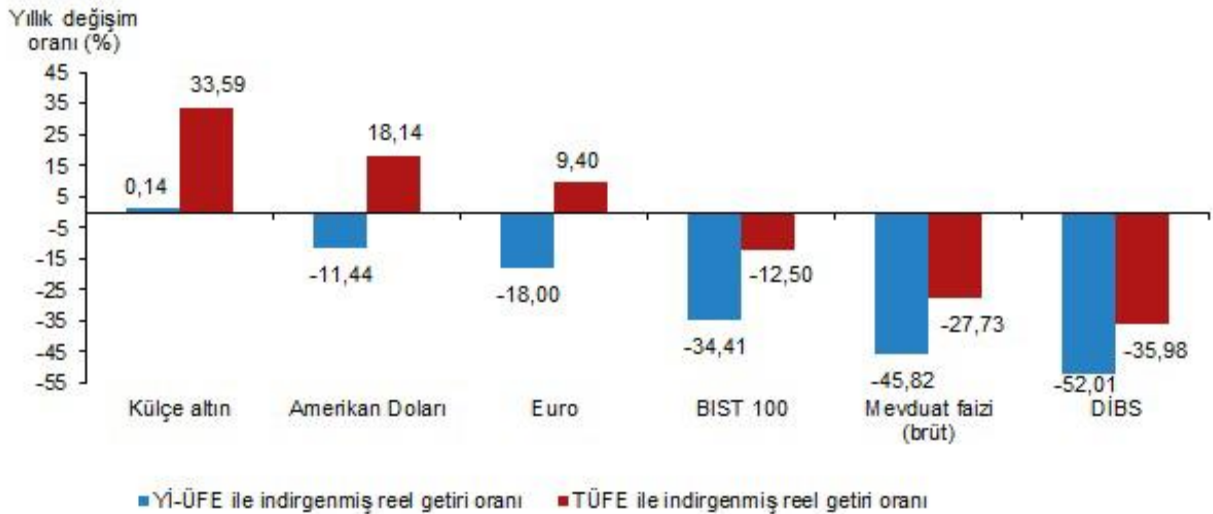
Şekil 9: Finansal Yatırım Araçlarının Aylık Reel Getiri Oranları, Mart 2022

Kaynak: TÜİK

2022 yılı Mart ayında yıllık değerlendirmede, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Amerikan doları %11,44, Euro %18,00, BIST 100 endeksi %34,41, mevduat faizi (brüt) %45,82 ve DİBS %52,01 oranlarında yatırımcısına kaybettirmiştir. TÜFE ile indirildiğinde ise Amerikan doları %18,14 ve Euro %9,40 oranlarında yatırımcısına kazandırırken; BIST 100 endeksi %12,50, mevduat faizi (brüt) %27,73 ve DİBS %35,98 oranlarında yatırımcısına kaybettirmiştir.

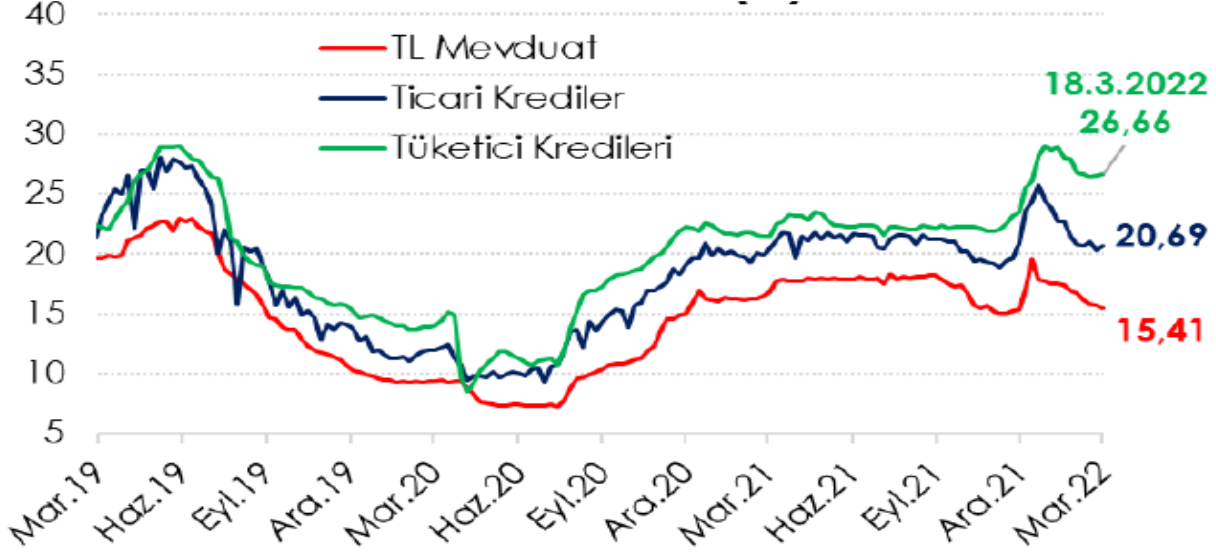
Şekil 10: Finansal Yatırım Araçlarının Yıllık Reel Getiri Oranları, Mart 2022

Kaynak: TÜİK

18 Mart haftasında tüketici kredileri faizi yüzde 26,7 olurken, ticari kredi faizi yüzde 20,7 ve mevduat faizi yüzde 15,4 seviyesinde gerçekleşti.

Şekil 11: TL Faiz Oranları (%)

Kaynak: Eximbank

3) İşgücü Piyasası

2022 yılı Ocak ayında mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %11,4 seviyesinde gerçekleşti. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 21 bin kişi artarak 3 milyon 859 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise değişim göstermeyerek %11,4 seviyesinde gerçekleşti. Erkeklerde işsizlik oranı %10,3 iken kadınlarda ise %13,6 olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %46,5 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 43 bin kişi azalarak 29 milyon 910 bin kişi, istihdam oranı ise 0,2 puanlık azalış ile %46,5 oldu. Bu oran erkeklerde %63,8 iken kadınlarda %29,7 olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı %52,6 olarak gerçekleşti. İşgücü 2022 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 22 bin kişi azalarak 33 milyon 769 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık azalış ile %52,6 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,1, kadınlarda ise %34,4 oldu.

Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %21,6 oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre değişim göstermeyerek %21,6 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %18,4, kadınlarda ise %27,6 olarak tahmin edildi.

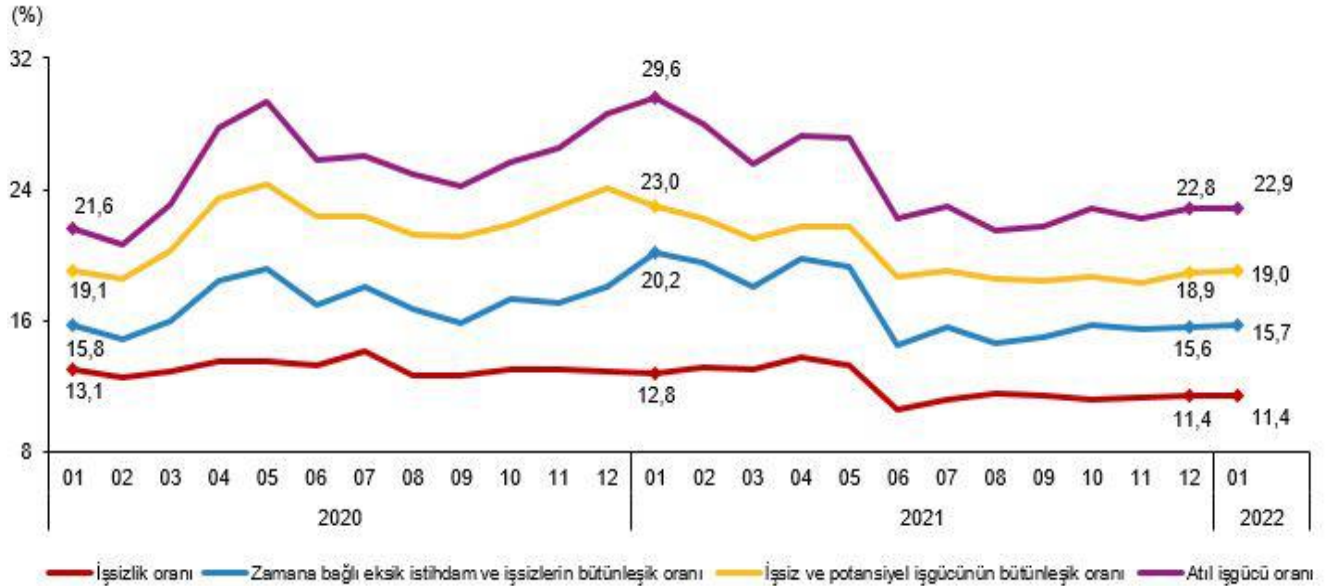
Tablo 2: Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Ocak 2022

	Ocak 2022			Bir önceki ay			Bir önceki aya göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	64 256	31 787	32 468	64 173	31 748	32 425	83	39	43
İşgücü	33 769	22 606	11 163	33 791	22 679	11 112	-22	-73	51
İstihdam	29 910	20 269	9 641	29 953	20 391	9 562	-43	-122	79
İşsiz	3 859	2 337	1 522	3 838	2 288	1 550	21	49	-28
İşgücüne dahil olmayanlar	30 487	9 181	21 306	30 382	9 069	21 313	105	112	-7
(%)									
İşgücüne katılma oranı	52,6	71,1	34,4	52,7	71,4	34,3	-0,1	-0,3	0,1
İstihdam oranı	46,5	63,8	29,7	46,7	64,2	29,5	-0,2	-0,4	0,2
İşsizlik oranı	11,4	10,3	13,6	11,4	10,1	13,9	0,0	0,2	-0,3
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	21,6	18,4	27,6	21,6	18,5	27,2	0,0	-0,1	0,4

Kaynak: TÜİK

Mevsim etkisinden arındırılmış atıl işgücü oranı %22,9 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2022 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artarak %22,9 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %15,7 iken potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı %19,0 olarak tahmin edildi.

Şekil 12: Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı Göstergeler, Ocak 2020-Ocak 2022

Kaynak: TÜİK

4) İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi

2022 yılı Mart ayında İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 0,7 puan artarak %77,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 1,0 puan artarak %78,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 3: Kapasite Kullanım Oranlarına İlişkin Gelişmeler (%)

(%)	KKO	KKO-MA	Tüketim Malları	Dayanıklı Tüketim Malları	Dayanısız Tüketim Malları	Ara Mallar	Yatırım Malları
Şubat 2022	76,6	77,2	74,9	70,2	75,8	78,7	72,4
Mart 2022	77,3	78,2	75,5	75,0	75,6	78,7	76,0
	↑	↑	↑	↑	↓	↔	↑

Kaynak: TCMB

Kapasite kullanım oranı (KKO) ve mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranının (KKO-MA) tarihi gelişimini Şekil 13 vermektedir.

Şekil 13: KKO ve Mevsimsel Etkilerden Arındırılmış KKO (%)

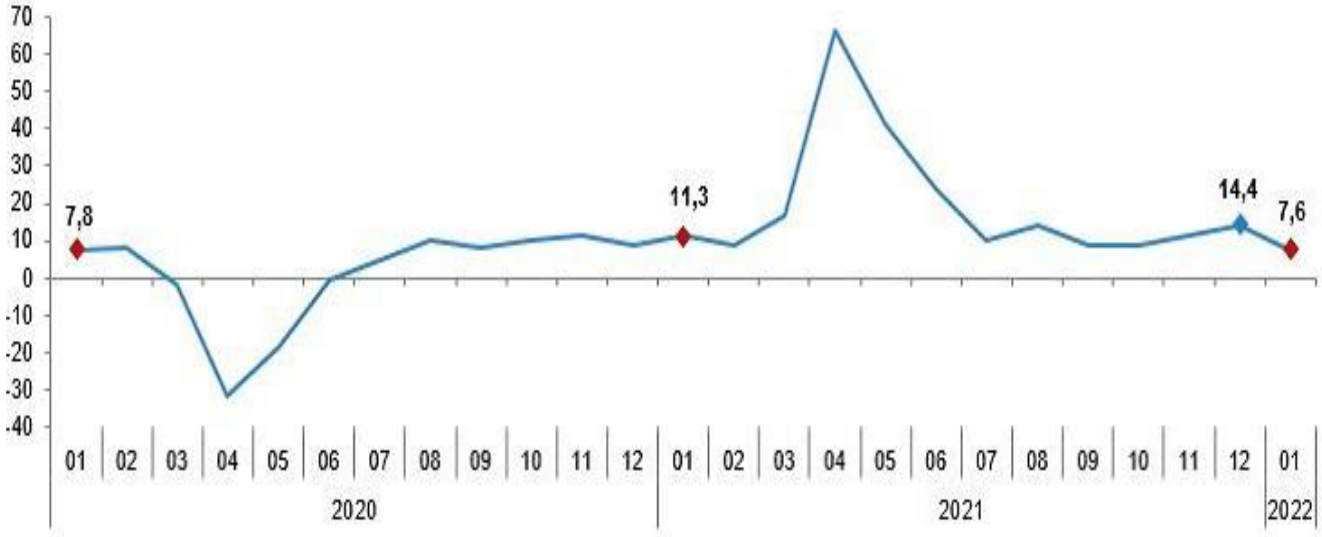

Kaynak: TCMB

Sanayi üretimi 2022 Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %7,6 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2022 yılı Ocak ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %8,3, imalat sanayi sektörü endeksi %7,7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %5,6 arttı.

Şekil 14: Sanayi Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

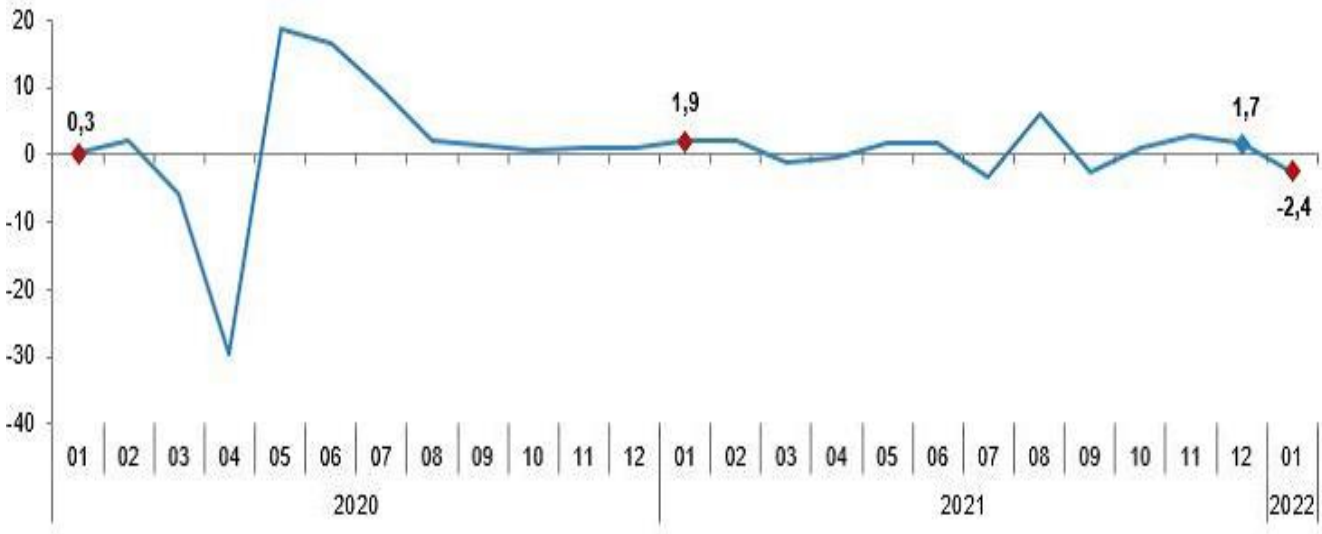

Kaynak: TÜİK

Sanayi üretimi 2022 Ocak ayında bir önceki aya göre %2,4 azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2022 yılı Ocak ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %11,2 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi %3,1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,6 azaldı.

Şekil 15: Sanayi Üretim Endeksi Aylık Değişim Oranları (%)

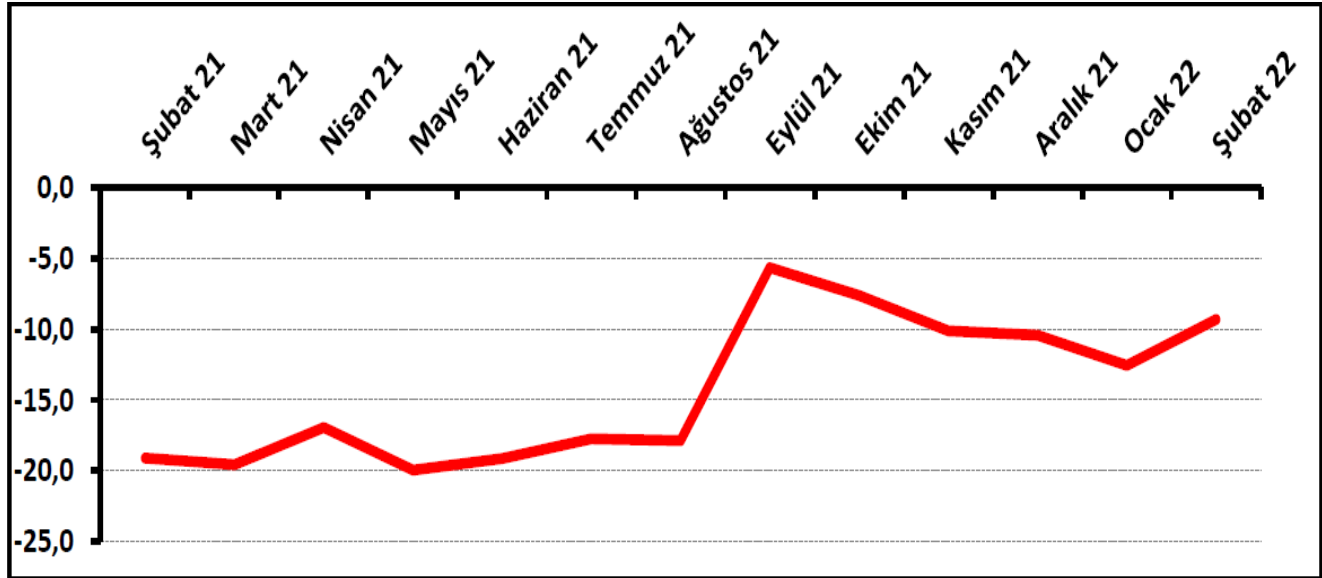
Kaynak: TÜİK

5) Güven Endeksleri

TEPE değeri, Şubat 2022’de -9,3 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 9,8 puan, geçen aya göre 3,3 puan arttı. TEPE değerinin yıllık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 13,9 puanlık iyileşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 15,2 puanlık değişim endekse olumlu yansıdı.

TEPE, Şubat 2022’de bir önceki aya göre 3,3 puanlık, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 9,8 puanlık artışla -9,3 puan değerini aldı. TEPE değerinin yıllık artışında 1 Aralık 2020 itibarıyla uygulanmaya başlanan sokağa çıkma kısıtlamaları kaynaklı 2021 yılı perakende güveninde yaşanan düşüşlerin etkili olduğu düşünülmektedir. Şubat 2022’de TEPE anketine katılan perakendecilerin yüzde 42,8’i geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumunun kötüleştiğini belirtirken, bu oran Şubat 2021’de yüzde 63,1 seviyesindeydi. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü Şubat ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Şubat ayı perakende güveninde en fazla artış Doğu Karadeniz Bölgesi’nde görüldü. Aylık gelişmeler incelendiğinde Şubat ayında yaşanan artışla Türkiye, perakende güveninde AB-27 ve Euro Bölgesi’nden olumlu yönde ayrıştı.

Şekil 16: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE), 2021-2022

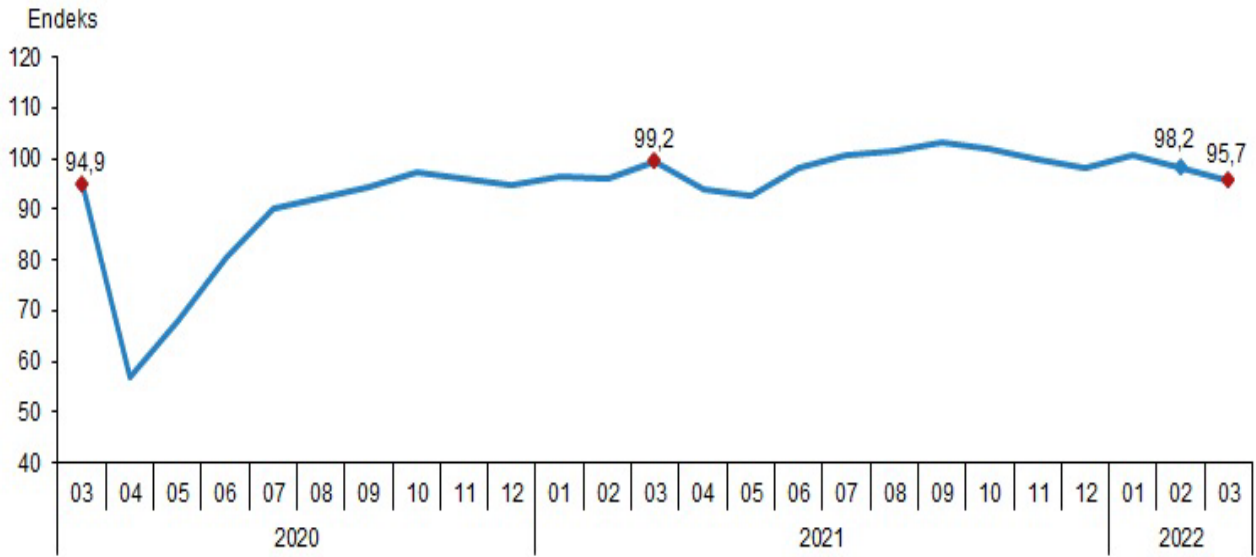

Kaynak: TEPAV

Ekonomik güven endeksi Şubat ayında 98,2 iken, Mart ayında %2,5 oranında azalarak 95,7 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Bir önceki aya göre Mart ayında reel kesim güven endeksi %1,6 oranında azalarak 108,2 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %6,2 oranında azalarak 111,3 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %3,1 oranında azalarak 116,0 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %2,0 oranında azalarak 81,0 değerini aldı. Tüketici güven endeksi %1,9 oranında artarak 72,5 değerini aldı.

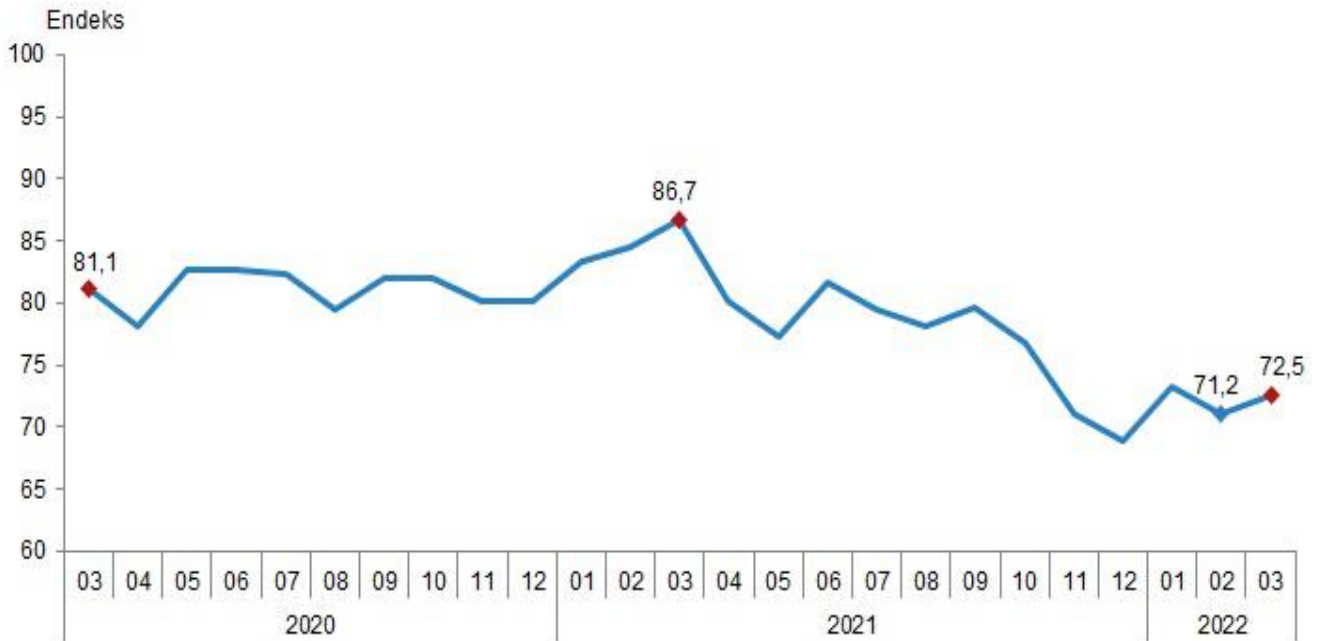
Şekil 17: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Mart ayında bir önceki aya göre %1,9 oranında arttı; Şubat ayında 71,2 olan endeks, Mart ayında 72,5 oldu.

Şekil 18: Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Tüketici Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

6) Bütçe İstatistikleri

Şubat ayında bütçe gelirleri bir önceki yıla kıyasla yüzde 126,3 artarak 270,6 milyar TL ve bütçe giderleri yüzde 108,3 yükselerek 200,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece Şubat ayı bütçe dengesi 69,7 milyar TL fazla verdi. Faiz dışı dengede ise 113,4 milyar liralık fazla kaydedildi. Şubat ayında 200,8 milyar liralık bütçe giderlerinde faiz harcamaları 43,7 milyar TL, faiz hariç harcamalar ise 157,1 milyar TL olarak gerçekleşti.

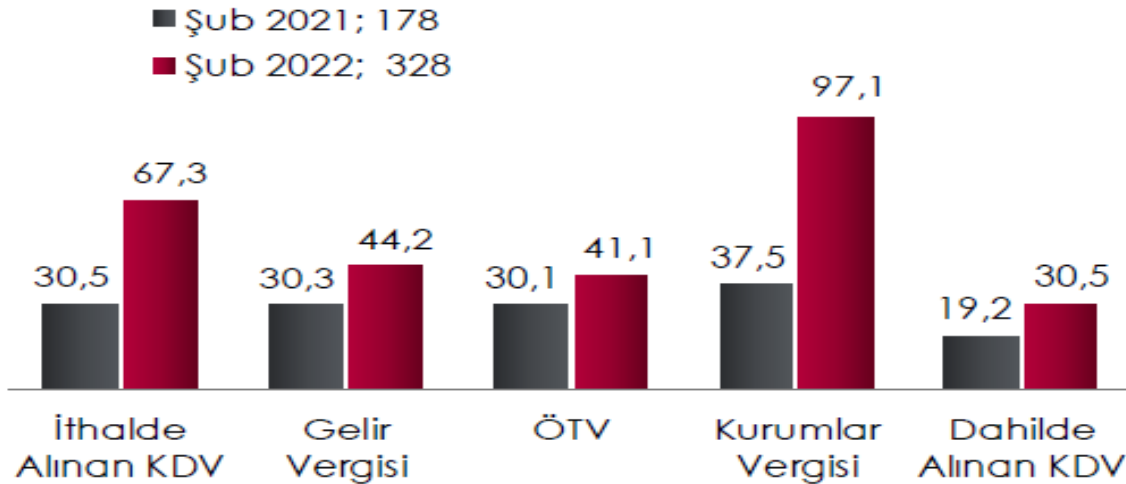
Tablo 4: Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

(milyar TL)	Şubat		Δ %	2022 Hedef
	2021	2022		
Bütçe Giderleri	96,4	200,8	108,3	1.751
Faiz Hariç Gid.	83,7	157,1	87,9	1.511
Faiz Giderleri	12,8	43,7	242,3	240
Bütçe Gelirleri	119,6	270,6	126,3	1.473
Vergi Gelirleri	98,4	180,3	83,2	1.258
Diğer Gelirler	21,1	90,2	326,8	214
Bütçe Dengesi	23,2	69,7	201,0	-278
Faiz Dışı Denge	35,9	113,4	215,7	-65,5

Kaynak: Eximbank

Şubat ayında faiz hariç giderlerde en büyük paya sahip olan cari transferler yıllık bazda yüzde 74 artarken, personel giderleri yüzde 51 arttı. Öte yandan bütçe gelirlerinin en büyük kalemi olan vergi gelirleri aynı dönemde yıllık bazda yüzde 83,2'lik artış gösterdi. Vergi gelirlerindeki artışta ithalde alınan katma değer vergisinin yüzde 132, gelir vergisinin yüzde 33,5, kurumlar vergisindeki 123,4, dahilde alınan katma değer vergisinin yüzde 59 ve özel tüketim vergisi ise yüzde 34,4 artması rol oynadı.

Şekil 19: Vergi Gelirleri (Milyar TL)

Kaynak: Eximbank

7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri

2022 Ocak sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2021 yılsonuna göre %4,3 oranında artışla 125,5 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku %2,9 oranında artarak 53,0 milyar ABD doları olurken, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku %6,1 oranında artarak 45,3 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bankaların yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2021 yılsonuna göre %1,8 oranında azalarak 11,0 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Banka hariç yurt dışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı %0,4 oranında artarak 15,4 milyar ABD doları, yurt dışı yerleşik bankaların mevduatı da %5,5 oranında artışla 16,5 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, yurt dışı yerleşiklerin TL cinsinden mevduatları geçen yılsonuna göre %7,9 oranında artışla 10,2 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer sektörler altında yer alan ithalat borçları, 2021 yılsonuna göre %7,2 oranında artarak 40,1 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Borçlu bazında incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2021 yılsonuna göre %1,5 oranında artarak 22,6 milyar ABD doları olurken, özel sektörün kısa vadeli dış borcu %5,2 oranında artarak 75,7 milyar ABD doları olmuştur.

Alacaklı bazında incelendiğinde, özel alacaklılar başlığı altındaki parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar yılsonuna göre %3,6 oranında artarak 65,9 milyar ABD doları, parasal olmayan kuruluşlara olan borçlar %5,1 oranında artarak 59,1 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. 2021 yılsonunda 460 milyon ABD doları olan kısa vadeli tahvil ihraçları, 2022 Ocak sonu itibarıyla 452 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde resmi alacaklılara olan kısa vadeli borçlar 29 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Kısa Vadeli Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

	2021				2022
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ocak
Merkez Bankası	22.616	25.824	25.850	26.052	27.151
Banker Kredi	0	0	0	0	0
Muhabir Açıkları	0	0	0	0	0
Mevduat	22.616	25.824	25.850	26.052	27.151
Genel Hükümet	0	0	0	0	0
Bankalar	57.718	58.168	58.051	51.763	53.034
Krediler	13.188	14.007	12.837	11.474	10.988
Döviz Tevdiat Hesabı	14.996	15.476	15.972	15.213	15.368
Banka Mevduatı	14.494	14.375	15.114	15.631	16.469
TL Cinsinden Mevduat	15.040	14.310	14.128	9.445	10.209
Diğer Sektörler	35.386	40.263	41.853	47.812	45.062
Ticari Krediler	32.736	37.431	39.261	45.434	42.969
İthalat Borçları	29.935	34.770	36.525	42.517	39.923
Prefinansman Ve Peşin İhracat	2.801	2.661	2.736	2.917	3.046
Diğer Krediler	2.650	2.832	2.592	2.378	2.093
Kamu	0	0	0	0	0
Özel	2.650	2.832	2.592	2.378	2.093
Toplam	115.720	124.255	125.754	125.627	125.247

Kaynak: TCMB

2022 Ocak sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun döviz kompozisyonu %45,7'si ABD doları, %25,9'u Euro, %9,3'ü TL ve %19,1'i diğer döviz cinslerinden oluşmuştur.

2022 Ocak sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 173,7 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu stokun 17,4 milyar ABD dolarlık kısmı, Türkiye'de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurt dışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluşmaktadır. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün %19,8, Merkez Bankası'nın %15,6, özel sektörün ise %64,6 oranında paya sahip olduğu gözlenmektedir.

Tablo 6: Orijinal Vadesine Bakılmaksızın Vadesine Bir Yıl ve Daha Kısa Kalan Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

	Ocak 2022
MERKEZ BANKASI	27.164
MUHABİR AÇIKLARI	0
MEVDUAT	27.164
GENEL HÜKÜMET	4.949
BANKALAR	82.904
KREDİLER	40.879
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	15.368
BANKA MEVDUATI	16.469
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	5.783
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	10.188
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	6.165
DİĞER SEKTÖRLER	58.725
TİCARİ KREDİLER	43.291
İTHALAT BORÇLARI	40.245
PREFİNANSMAN VE PEŞİN İHRACAT	3.046
DİĞER KREDİLER	15.434
KAMU	258
ÖZEL	15.176
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	5.465
TOPLAM	173.742

Kaynak: TCMB

8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2022'nin ilk 2 ayında kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre %0,3 arttı.

- 2022'nin ilk 2 ayında, 2021'in ilk 2 ayına göre kurulan şirket sayısı %0,3 kurulan kooperatif sayısı %8,6 artmış olup, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %16,8 azalmıştır.
- 2022'nin ilk 2 ayında, 2021'in ilk 2 ayına göre kapanan şirket sayısı %4,5 kapanan kooperatif sayısı %691,7 artmış olup, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %17,8 azalış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %0,1 azalış oldu.

- Şubat 2022'de, Şubat 2021'ye göre kurulan şirket sayısı %0,1 kurulan kooperatif sayısı %4,1 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %20,4 azalmıştır.
- Şubat 2022'de, kapanan şirket sayısı 2021 yılının aynı ayına göre %0,5 kapanan kooperatif sayısı %450 artmış olup, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %20,5 azalış olmuştur.

Şubat 2022'de kurulan kooperatiflerin sayısında bir önceki aya göre %10,3 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %13,6 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %6,8 oranında azalmış olup kurulan kooperatif sayısı %10,3 artmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %24,7 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %12,2 kapanan kooperatif sayısında %46,8 azalış gerçekleşmiştir.

Tablo 7: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	ŞUBAT 2022	OCAK 2022	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	ŞUBAT 2021	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- ŞUBAT (2 Aylık)		
							2021	2022	Değişim (%)
Kurulan	Şirket	9.848	11.400	-13,6	9.856	-0,1	21.185	21.248	0,3
	Kooperatif	139	126	10,3	145	-4,1	244	265	8,6
	Ger. Kişi Tic. İşl.	2.099	2.253	-6,8	2.636	-20,4	5.229	4.352	-16,8
Tasfiye	Şirket	1.534	2.318	-33,8	1.341	14,4	3.112	3.852	23,8
	Kooperatif	54	103	-47,6	8	575,0	31	157	406,5
Kapanan	Şirket	773	1.026	-24,7	769	0,5	1.721	1.799	4,5
	Kooperatif	33	62	-46,8	6	450,0	12	95	691,7
	Ger.Kişi Tic. İşl.	2.150	2.450	-12,2	2.705	-20,5	5.595	4.600	-17,8

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Malatya'nın 2022 Mart ayı ihracat tutarı yaklaşık 46 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2021 yılı Mart ayının ihracat rakamı olan 32,2 milyon Dolara göre yaklaşık %42 artış anlamına gelmektedir.

Tablo 1: 2022 Mart Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 31 MART			1 OCAK - 31 MART		
	2021	2022	% Değ.	2021	2022	% Değ.
Çelik	131,46	151,44	15,2	262,97	287,69	9,4
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	653,39	1.456,45	122,9	2.354,32	3.392,60	44,1
Demir ve Demir Dışı Metaller	186,69	917,35	391,4	238,86	2.131,76	792,5
Deri ve Deri Mamulleri	15,71	21,94	39,7	21,08	47,39	124,8
Diğer Sanayi Ürünleri	0,01	0,00	-100,0	0,61	0,00	-100,0
Elektrik ve Elektronik	1.315,70	905,47	-31,2	2.542,12	2.807,17	10,4
Fındık ve Mamulleri	1.325,94	1.568,47	18,3	4.077,56	3.730,64	-8,5
Halı	0,19	5,38	2.790,9	23,19	5,38	-76,8
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	212,35	6,33	-97,0	688,39	320,48	-53,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.197,91	1.300,43	8,6	3.036,21	3.904,37	28,6
İklimlendirme Sanayii	147,76	297,68	101,5	487,63	697,99	43,1
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	530,76	416,13	-21,6	990,83	1.259,57	27,1
Kuru Meyve ve Mamulleri	17.027,63	23.915,23	40,4	44.382,51	58.909,90	32,7
Madencilik Ürünleri	3,65	3.820,81	104.674,4	33,64	3.954,58	11.656,9
Makine ve Aksamaları	1.421,17	1.820,65	28,1	4.104,28	5.512,40	34,3
Meyve Sebze Mamulleri	704,93	1.366,00	93,8	2.969,96	4.373,88	47,3
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	205,59	568,48	176,5	580,68	1.265,64	118,0
Mücevher	0,00	0,00		0,00	0,00	
Otomotiv Endüstrisi	14,51	43,28	198,3	18,47	71,14	285,2
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	2.912,34	4.038,33	38,7	6.563,79	9.737,95	48,4
Süs Bitkileri ve Mamulleri	0,00	0,00		0,00	61,66	
Tekstil ve Hammaddeleri	2.848,16	2.754,44	-3,3	7.505,74	7.018,68	-6,5
Tütün	625,50	369,60	-40,9	759,00	527,10	-30,6
Yaş Meyve ve Sebze	749,69	161,30	-78,5	1.860,35	586,59	-68,5
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	48,36		31,18	86,07	176,1
TOPLAM	32.231,02	45.953,55	42,6	83.533,37	110.690,64	32,5

Kaynak: TİM

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

2022 Mart ayında kayısı çekirdeği ihracatı geçen yılın aynı ayına göre tutar olarak yaklaşık olarak %152 artmasına karşın miktar olarak yaklaşık %34 artmıştır. 2021 Mart ayında kayısı çekirdeğinin ihracat fiyatı kilogram başına ortalama 2,32 dolar iken bu rakam 2022 Mart ayında 4,35 dolara çıkmıştır. 2022 Mart ayında kuru kayısının ihracat tutarı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık olarak %31 artmasına karşın miktar olarak yaklaşık %10 azalmıştır. 2021 Mart ayında kuru kayısının ihracat fiyatı kilogram başına ortalama 3,39 dolar iken bu rakam 2022 Mart ayında 4,94 dolara çıkmıştır.

Tablo 2: Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

		1 – 31 MART			1 OCAK - 31 MART		
SEKTÖR		2021	2022	% Değ.	2021	2022	% Değ.
Kayısı Çekirdeği	Tutar (Dolar)	629.880	1.591.106	152,6	2.422.363	5.198.073	114,6
	Miktar (Kg)	271.449	365.227	34,5	937.056	1.220.543	30,3
Kuru Kayısı	Tutar (Dolar)	28.220.980	36.979.298	31	75.908.564	91.626.420	20,7
	Miktar (Kg)	8.238.288	7.415.846	-10	22.390.573	18.541.644	-17,2

Kaynak: TİM

Tablo 3, özel ticaret sistemine göre Malatya'nın ithalat rakamlarını göstermektedir. Tablo 3'ten de görüleceği üzere Malatya'nın ithalat tutarı ihracat tutarından oldukça düşüktür. Dolayısıyla, Malatya Türkiye ekonomisine döviz katkısında bulunan bir şehirdir. Malatya'nın 2022 yılı Şubat ayı ithalat tutarı yaklaşık 11,9 milyon dolar olup bu tutarın en büyük kısmını tarım ve hayvancılık faslından yapılan ithalat oluşturmaktadır.

Tablo 3: Malatya'nın İthalat Rakamları (Dolar)

	1 – 28 ŞUBAT		1 OCAK – 28 ŞUBAT	
İthalat Kalemi	2021	2022	2021	2022
Tarım ve hayvancılık	3.127.442	5.285.703	7.462.633	8.787.184
Ormancılık ve tomrukçuluk	19.193	42.420	19.193	129.440
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	160.000	319.925	389.283	559.325
Gıda ürünleri ve içecek	610.572	471.741	1.619.502	608.768
Tekstil ürünleri	630.601	2.069.057	1.225.697	3.576.220
Giyim eşyası	1.765	1.879	2.563	2.988
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	6.444	16.885	8.555	19.405
Kağıt ve kağıt ürünleri	66.519	48.259	145.509	140.869
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	1.990	103.003	1.990	200.576
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	141.000	82.500	141.000	82.500
Kimyasal madde ve ürünler	1.398.638	1.560.852	2.550.065	2.746.908
Plastik ve kauçuk ürünleri	161.168	33.556	297.610	238.358
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	783.145	758.665	1.479.666	1.254.481
Ana metal sanayi	168.763	266.796	288.224	705.635
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	123.190	17.316	128.235	113.015
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	429.308	292.732	1.023.894	851.101
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları		11.258	299	17.854
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	12.632	81.502	29.035	123.239
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	2.014		5.643	9.709
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	136.299	133.562	199.597	400.726
Motorlu kara taşıtı ve römorklar		40.728		40.728
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	140	582	240	2.061
Atık ve hurdalar	561.802	341.974	561.802	1.237.942
Eğlence, kültür ve sporla ilgili faaliyetler	1.928		1.928	
TOPLAM	8.544.553	11.980.895	17.582.163	21.849.032

Kaynak: TÜİK

Tablo 4 ise özel ticaret sistemine göre Malatya'nın 2022 yılı Şubat ayında yapmış olduğu ihracat ve ithalat ilk beş ülkeyi göstermektedir. Tablodaki verilere bakıldığında Malatya'nın en fazla ihracat yaptığı ülke ABD iken en fazla ithalat yaptığı ülke Azerbaycan'dır.

Tablo 4: Malatya'nın 2022 Yılı Şubat Ayında En Fazla İthalat ve İhracat Yaptığı İlk 5 Ülke

İHRACAT		İTHALAT	
Ülke	Tutar (\$)	Ülke	Tutar (\$)
ABD	5.312.119	Azerbaycan	2.277.400
Irak	3.966.924	ABD	2.077.459
Almanya	2.703.258	Hindistan	1.856.267
İtalya	2.197.671	Çin	909.665
Birleşik Krallık	1.710.484	Nijerya	849.038

Kaynak: TÜİK

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya'da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 5 vermektedir.

Tablo 5: Malatya'da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi			Sabit Yatırım (Milyon TL)			İstihdam		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ocak	14	6	10	1.291	113	250	2.141	736	485
Şubat	10	8	10	197	225	552	1.521	490	903
Mart	5	9		36	230		93	483	
Nisan	7	9		32	53		262	122	
Mayıs	4	4		56	83		346	111	
Haziran	4	12		41	179		28	335	
Temmuz	11	8		646	172		1.117	1.007	
Ağustos	7	6		71	229		140	292	
Eylül	13	10		487	549		1.277	1.090	
Ekim	9	9		168	1.002		383	487	
Kasım	6	13		47	59		546	636	
Aralık	5	41		83	443		333	3.675	
Toplam	95	135	20	3.155	3.337	802	8.187	9.464	1.388

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 5'ten de görüleceği üzere 2022 yılı Şubat ayında 10 adet teşvik belgesi verilmiş, verilen bu belgeler ile 552 milyon TL'lik sabit yatırımın yapılması ve 903 kişinin istihdam edilmesi planlanmıştır. Tablo 6 ise 2022 yılı Şubat ayında Malatya'da alınan yatırım teşvik belgeleri ile ilgili daha ayrıntılı verileri göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 Şubat ayındaki yatırım teşvik belgelerinin biri madencilik, biri enerji ve geriye kalanların tamamı imalat sektörü tarafından alınmıştır.

Tablo 6: 2022 Şubat Ayında Verilen Yatırım Teşvik Belge Verileri

SERMAYE TÜRÜ	YATIRIMIN KONUSU	YATIRIMIN CİNSİ	YATIRIM TUTARI (TL)	İSTİHDAM
Yerli Sermaye	Madencilik - Demir Cevheri Madenciliği	Tevsi	14.310.000	15
Yerli Sermaye	İmalat - Kürk Hariç, Giyim Eşyası İmalatı	Tevsi	352.602.091	750
Yerli Sermaye	Enerji - Elektrik Üretimi, İletimi Ve Dağıtımı	Komple Yeni Yatırım	57.356.023	5
Yerli Sermaye	İmalat - Tıbbi Ve Cerrahi Teçhizat İle Ortopedik Araçların İmalatı	Komple Yeni Yatırım	3.905.443	8
Yerli Sermaye	İmalat - Plastik Ürünleri İmalatı	Tevsi	38.624.082	17
Yerli Sermaye	İmalat - Plastik Ürünleri İmalatı	Komple Yeni Yatırım	4.135.000	25
Yerli Sermaye	İmalat - Mobilya İmalatı	Komple Yeni Yatırım	3.725.000	28
Yerli Sermaye	İmalat - Plastik Ürünleri İmalatı	Komple Yeni Yatırım	11.635.000	20
Yerli Sermaye	İmalat - Tekstilin Aprelenmesi	Tevsi	48.070.572	25
Yerli Sermaye	İmalat - Trikotaj (Örme) Ürünleri İmalatı	Komple Yeni Yatırım	17.037.195	10

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Malatya’da 2022 Şubat ayında 46 şirket ve 25 gerçek kişi ticaret işletmesi kurulmuştur. 2022 Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre kurulan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %4 artmıştır. Malatya’da 2022 Şubat ayında 8 şirket ve 5 gerçek kişi ticari işletmesi kapanmış veya tasfiye olmuştur. 2022 Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre kapanan veya tasfiye olan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %51 azalmıştır.

Tablo 7: 2022 Şubat Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2022 ŞUBAT (BİR AYLIK)									2021 ŞUBAT (BİR AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
46	2	25	6	0	2	0	5		54	3	14	9	0	2	0	16	

Kaynak: TOBB

Malatya’da 2022 yılı 2 aylık dönemde 93 şirket ve 39 gerçek kişi ticari işletmesi kurulmuştur. 2022 yılı 2 aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %6 azalmıştır. Malatya’da 2022 yılı 2 aylık dönemde 29 şirket ve 13 gerçek kişi ticari işletmesi kapanmış veya tasfiye olmuştur. 2022 yılı 2 aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre kapanan veya tasfiye olan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %14 azalmıştır.

Tablo 8: 2022 Yılı Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2022 OCAK-ŞUBAT (İKİ AYLIK)									2021 OCAK-ŞUBAT (İKİ AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
93	2	39	21	1	8	1	13		108	3	33	18	0	3	0	28	

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Senet İstatistikleri

Tablo 9, Malatya’da karşılıksız çek tutarlarını aylık bazda göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 yılı Şubat ayındaki karşılıksız çek tutarı yaklaşık 14,3 milyon TL’dir. 2022 Şubat ayındaki karşılıksız çek tutarı önceki yıllara göre büyük bir artış göstermiştir.

Tablo 9: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ocak	8.865	11.551	15.968	3.106	812	9.796
Şubat	7.358	6.510	8.695	3.297	833	14.322
Mart	7.001	6.432	6.265	3.937	1.637	
Nisan	2.382	8.525	12.117	5.630	2.042	
Mayıs	6.916	8.040	11.714	1.611	0	
Haziran	5.520	3.281	5.203	4.379	20.241	
Temmuz	5.651	14.359	11.010	2.394	16.023	
Ağustos	2.791	15.141	2.756	2.807	6.591	
Eylül	3.848	11.072	9.158	3.112	15.857	
Ekim	16.979	29.973	4.570	4.890	11.096	
Kasım	7.340	25.853	2.562	2.282	12.656	
Aralık	6.174	21.091	6.601	2.770	14.229	
TOPLAM	80.770	161.829	96.617	40.217	102.016	24.118

Kaynak: TBB

Tablo 10 ise Malatya’da protestolu senet tutarlarını aylık bazda vermektedir. 2022 yılı Şubat ayında protestolu senet tutarı yaklaşık 9,4 milyon TL olup bu tutar önceki yıllara göre artış göstermiştir.

Tablo 10: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ocak	4.162	4.136	12.259	6.541	2.728	4.727
Şubat	3.340	7.920	6.334	6.189	1.705	9.407
Mart	4.396	3.742	8.401	4.725	3.162	
Nisan	3.882	6.036	7.901	5.222	2.758	
Mayıs	4.291	5.461	4.872	4.169	4.056	
Haziran	4.164	5.954	8.339	2.622	3.055	
Temmuz	4.185	6.794	12.586	2.169	4.290	
Ağustos	4.278	7.445	10.657	2.924	3.048	
Eylül	4.175	14.184	9.573	2.214	3.750	
Ekim	6.352	9.599	6.369	3.132	3.497	
Kasım	4.143	13.098	7.400	3.365	14.502	
Aralık	3.703	7.803	16.763	3.094	3.898	
TOPLAM	51.071	92.173	111.455	46.357	50.283	14.134

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 11, 2022 yılı Şubat ayında ilk ve ikinci el olması bağlamında Malatya'daki konut satış istatistiklerini göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 yılı Şubat ayında toplam konut satış sayısı geçen yıla göre artmış, ancak 2020 yılına göre azalmıştır.

Tablo 11: Malatya'da Konut Satış İstatistikleri

Aylar	2022					
	2019	2020	2021	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam
Ocak	650	888	560	252	444	696
Şubat	589	733	650	209	511	720
Mart	842	772	844			
Nisan	694	376	740			
Mayıs	591	510	593			
Haziran	478	1.786	1.161			
Temmuz	900	1.895	936			
Ağustos	1.091	1.451	1.373			
Eylül	1.372	1.109	1.466			
Ekim	1.287	1.087	1.160			
Kasım	1.244	1.052	1.526			
Aralık	1.833	1.028	2.084			
Toplam	11.737	12.687	13.093	461	955	1.416

Kaynak: TÜİK

6) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 12, Malatya'daki marka, patent, model ve tasarım başvuru istatistiklerini göstermektedir. 2022 yılı Şubat ayında Malatya'da 11 adet patent, 19 adet faydalı model, 55 adet marka ve 32 adet tasarım başvurusu yapılmıştır. Önceki yıllara göre 2022 yılı Şubat ayında patent, faydalı model ve tasarım başvuru sayısında artış meydana gelmiştir.

Tablo 12: Malatya'da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Ay/Tür	Patent Başvuru Sayısı			Faydalı Model Başvuru Sayısı			Marka Başvuru Sayısı			Tasarım Başvuru Sayısı		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ocak	3	3	1	1	0	2	54	74	42	0	1	2
Şubat	6	5	11	1	8	19	42	58	55	0	3	32
Mart	2	3		1	0		58	64		6	0	
Nisan	7	5		0	2		30	50		2	1	
Mayıs	2	4		1	4		48	43		1	0	
Haziran	0	3		4	2		55	60		1	2	
Temmuz	1	3		1	0		54	45		8	2	
Ağustos	1	5		0	1		46	58		0	8	
Eylül	1	4		0	3		56	66		4	3	
Ekim	3	1		0	1		50	67		1	1	
Kasım	3	4		1	1		47	66		4	4	
Aralık	4	14		1	9		74	69		2	13	
TOPLAM	33	54	12	11	31	21	614	720	97	29	38	34

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

7) Bankacılık İstatistikleri

Tablo 13, Malatya'daki mevduatların gelişimini göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2021 Aralık sonu itibariyle Malatya'daki tasarruf mevduatı tutarı 14,4 milyar TL'yi bulmuştur. Toplam mevduat tutarı ise 17,5 milyar TL'dir. Mevduatlarla ilgili önemli bir konu ise döviz cinsinden mevduat tutarının sürekli artmasıdır. 2019 Aralık sonu itibariyle toplam mevduatın yaklaşık %42,2'si döviz tevdiat hesabından oluşurken bu oran 2021 Aralık sonu itibariyle yaklaşık %59,5'e yükselmiştir.

Tablo 13: Malatya'da Mevduat İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Tasarruf Mevduatı	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	Diğer Mevduat	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Tevdiat Hesabı)	Toplam Mevduat
2019 Aralık	6.556.641	3.574.836	2.981.805	1.428.439	1.038.436	390.003	7.985.080
2020 Mart	7.391.382	4.011.199	3.380.183	1.775.588	1.275.327	500.261	9.166.970
2020 Haziran	8.356.982	4.553.679	3.803.303	2.201.713	1.567.502	634.211	10.558.695
2020 Eylül	9.216.259	4.167.284	5.048.975	2.079.392	1.410.109	669.283	11.295.651
2020 Aralık	9.569.358	3.926.993	5.642.365	2.037.084	1.222.760	814.324	11.606.442
2021 Mart	10.000.255	4.415.666	5.584.589	1.980.296	1.185.660	794.636	11.980.551
2021 Haziran	10.871.720	4.900.804	5.970.916	2.189.942	1.206.073	983.869	13.061.662
2021 Eylül	11.410.997	5.236.210	6.174.787	2.357.101	1.429.948	927.153	13.768.098
2021 Aralık	14.432.073	5.325.547	9.106.526	3.157.582	1.790.267	1.367.315	17.589.655

Kaynak: BDDK

Tablo 14 ise Malatya verilen kredi tutarlarını göstermektedir. 2021 Aralık sonu itibariyle Malatya verilen nakdi kredilerin tutarı 15,9 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu tutarın 523 milyon TL'si ise takibe düşmüştür. 2021 Aralık ayı sonu itibariyle takipteki nakdi kredilerin toplam nakdi kredilere oranı yaklaşık %3,3'tür.

Tablo 14: Malatya'da Kredi İstatistikleri (Bin TL)

Zaman/Tür	Toplam Nakdi Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Alacaklar	Gayrinakdi Krediler
2021 Aralık	15.880.529	15.356.979	523.550	2.421.448

Kaynak: BDDK

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- TCMB
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- TEPAV
- TSKB
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu